

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка

Євген СОБОЛЬ

«02» грудня 2025 р.

Програми навчальних дисциплін
програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників у сфері
післядипломної освіти для осіб з вищою освітою
«Сучасні освітні технології у викладанні біології, екології та здоров'я людини: від
наукового фундаменту до освітньої практики»
Галузі знань: А Освіта
Спеціальність: А4.05 Середня освіта (Біологія і здоров'я людини)

Назва навчальної дисципліни: Особливості формування наукового світогляду здобувачів освіти при вивченні біології, екології та здоров'я людини.

Цільовий компонент: сприяти усвідомленню слухачами сутності наукового світогляду як основи професійної діяльності педагога; сформувати готовність використовувати сучасні методи і технології викладання природничих дисциплін з метою розвитку наукового світогляду учнів; розвинути вміння критично аналізувати та інтегрувати наукові знання в освітній процес; забезпечити формування ціннісних орієнтацій, що ґрунтуються на науковому підході до пізнання природи та суспільних процесів.

Змістовий компонент: Поняття «науковий світогляд» та його роль у розвитку особистості. Філософські, методологічні й дидактичні основи формування світоглядних уявлень. Взаємозв'язок природничих наук і світоглядних ідей.

Методи та прийоми інтеграції знань із фізики, хімії, біології, географії. Формування у здобувачів освіти навичок критичного мислення, аналізу наукових фактів і гіпотез.

Аналіз освітніх програм та підручників щодо формування світоглядних знань. Приклади завдань і проєктів для учнів, що стимулюють розвиток наукового світогляду. Використання ІКТ, мультимедійних ресурсів та інтерактивних методів навчання.

Процесуальний компонент: форми: інституційна (очна денна, заочна, дистанційна, змішана), дуальна. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, тренінгів, конференцій з обміну досвідом, «круглих столів», консультацій, дистанційних консультацій, самостійної роботи.

методи: проблемно-пошуковий, дослідницький, інтерактивний (робота в групах, «мозковий штурм», дебати), аналіз педагогічних ситуацій.

засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в галузі природничої освіти.

Результативний компонент:

Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета біології; здатність застосовувати набуті знання з біології, основ здоров'я та екології, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.

ПК 3. Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології, основ здоров'я та екології, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності та корекції освітнього процесу на основі вивчення психолого-педагогічних особливостей формування в учнів ключових та предметних компетентностей.

ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5. Здатність до організації взаємодії з різними суб'єктами з метою ефективної організації освітнього процесу та забезпечення права на освіту здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Список рекомендованої літератури:

1. Вознюк О. В. Формування наукового світогляду учнів у процесі вивчення природничих дисциплін. Київ: Педагогічна думка, 2019. 164 с.
2. Литвиненко С. М. Світоглядні орієнтири сучасної освіти: монографія. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 210 с.
3. Ніколаєнко С. М. Освіта в інноваційному поступі суспільства: науково-методичний посібник. Київ: Знання, 2017. 256 с.
4. Гончаренко С. У. Філософія освіти: науковий світогляд і компетентнісні підходи. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2018. 188 с.
5. Падалка О. С. Педагогіка і психологія формування світогляду учнів: навч. посібник. Полтава: Астроя, 2021. 174 с.
6. Білик Н. І. Науковий світогляд як основа компетентнісної освіти у закладах середньої школи. Вісн. ЛНУ імені І. Франка, 2022. №5. С. 48–55.
7. Сухомлинська О. В. Світоглядно-методологічні засади сучасної педагогіки. Київ: АПН України, 2016. 132 с.
8. Маркова С. Ю. Розвиток критичного мислення як умова формування наукового світогляду школярів. Харків: Основа, 2023. 95 с.
9. Шиян Р. Б., Сисоєва С. О. Формування наукового мислення учнів при вивченні біології та фізики. Тернопіль: ТНПУ, 2018. 142 с.

Інформаційні ресурси

1. Освітній портал «Нова українська школа: науковий світогляд». URL: <https://nus.org.ua>
2. Науково-методичний центр вищої та фахової освіти МОН України. URL: <https://nmc-vfso.pu.org.ua>
3. European Schoolnet: Science Education Resources. URL: <http://www.scientix.eu>
4. PISA Framework for Science Literacy. OECD. URL: <https://www.oecd.org/pisa/science>
5. National Science Teaching Association (NSTA). Resources for Teachers. URL: <https://www.nsta.org>

Назва навчальної дисципліни: Використання регіональної флори у формуванні природоохоронних компетентностей учнів

Цільовий компонент: Визначити роль та значення регіональної флори у формуванні природоохоронних компетентностей учнів. Сформувати у вчителів уміння використовувати локальні природні об'єкти (рослинність рідного краю) як засіб екологічного виховання. Встановити шляхи інтеграції знань про флору Кіровоградської області у навчально-виховний процес із біології, екології та основ здоров'я. Проаналізувати можливості регіонального компоненту освіти для розвитку екологічної культури та відповідального ставлення до природи. Розкрити умови ефективного професійного вдосконалення вчителя щодо екологічної освіти й виховання через формування ціннісних орієнтирів учнів.

Змістовий компонент: Нормативно-правові документи з питань екологічної освіти та виховання (Національна стратегія освіти, Концепція екологічної освіти, Концепція розвитку природничої освіти). Флора та рослинність Кіровоградської області як навчально-

методичний ресурс. Природоохоронний аспект у змісті біологічної та екологічної освіти. Сучасні підходи до формування екологічних компетентностей: компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований, інтегрований. Використання краєзнавчого матеріалу та польових досліджень у навчанні природничих дисциплін. Міжпредметні зв'язки у формуванні природоохоронної свідомості учнів.

Процесуальний компонент: *форми:* інституційна (очна денна, заочна, дистанційна), дуальна; лекції, семінари, практичні заняття, тренінги, майстер-класи, екскурсії, дослідницькі практикуми, конференції, «круглі столи», консультації, дистанційні консультації, самостійна робота.

методи: проблемного викладу; створення ситуації екологічної новизни; дослідницькі методи (польові спостереження, описові й експериментальні дослідження); інтерактивні методи (дискусії, рольові ігри, проєктна діяльність, кейс-методи); опора на життєвий досвід і практику природокористування учнів;

засоби: презентації, відеоматеріали, інтерактивні карти флори регіону, гербарії, електронні ресурси, збірники науково-методичних матеріалів, нормативні документи з питань природничої та екологічної освіти.

Результативний компонент:

Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета біології; здатність застосовувати набуті знання з біології, основ здоров'я та екології, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.

ПК 3. Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології, основ здоров'я та екології, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності та корекції освітнього процесу на основі вивчення психолого-педагогічних особливостей формування в учнів ключових та предметних компетентностей.

ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5. Здатність до організації взаємодії з різними суб'єктами з метою ефективної організації освітнього процесу та забезпечення права на освіту здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Список рекомендованої літератури:

1. Павлова Т. Формування екологічної компетентності молодших школярів: діяльнісний підхід. Наук. журн. «Педагогіка та психологія», 2024. URL: <https://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/1659>
2. Власенко Н. Реалізація екологічної компетентності учнів початкової школи. Естетика і етика педагогічної дії, 2022. URL: <https://aesthetethicpedaction.pnpu.edu.ua/article/view/256677>
3. Люленко С. Формування екологічної компетентності учнів на уроках біології і екології. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи, 2023. URL: <https://pnp.udpu.edu.ua/article/view/322210>
4. Красова Н. В., Ликова І. О. Формування екологічної компетентності школярів. Наук. вісн. ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2025. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/items/3b3ade38-a6da-48e3-8699-36b2068fb2e5>

5. Котовська В. О. Формування екологічної компетентності під час вивчення лікарських рослин аборигенної флори Кривого Рогу. Кривий Ріг: КДПУ, 2024. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/11170>
6. Бицюкіна А. С. Формування краєзнавчої компетентності через дослідження флори регіонального парку «Приінгульський». Кривий Ріг: КДПУ, 2023. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/123456789/8398>
7. Поздній Є. В. Формування компетентностей через вивчення складу деревно-чагарникової рослинності. Кривий Ріг: КДПУ, 2023. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/123456789/8397>
8. Глуханюк В. М., Шевцова Л. О. Формування екологічної компетентності в учнів основної школи. Наук. зап. Вінницького держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського, 2018. URL: <https://library.vspu.net/items/2578da9f-74b8-40e1-8765-3feb39c0453c>
9. Гапон С., Коршиков І., Білоног О. Регіональна флора вищих спорових рослин Полтавщини. Біологія та екологія, 2022. URL: <https://bioeco.pnpu.edu.ua/article/view/275387>
10. Петлін В. М., Маринич О. М., Ткач В. В. Регіональна екомережа Волинської області. Укр. географ. журн., 2021. URL: <https://ukrgeojournal.org.ua/uk/node/714>
11. Коценко К. Ф. Роль екологічної освіти у формуванні компетентностей бакалаврів-економістів. Вісн. КНЕУ, 2016. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/items/d733be9b-054d-496d-bbd1-ebd81c811309>
12. Федорінова О. С. Екологічна компетентність через дослідження голонасінних міських насаджень. Кривий Ріг: КДПУ, 2024. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/123456789/11165>
13. Формування природничо-екологічної компетентності дошкільників. Метод. матеріали, 2021. URL: <https://glb-veselka.dytsadok.org.ua/prirodnichoeekologichna-kompetentnist-13-26-20-25-06-2021>
14. Геооекологічна компетентність фахівців туристичного обслуговування. Журн. наук. праць, 2021. URL: <https://jrnls.ivet.edu.ua/index.php/1/article/view/74>

Інформаційні ресурси

1. Червона книга України. Рослинний світ. URL: <https://redbook-ua.org/plants/>
2. Екоосвіта України. Методичні матеріали для вчителів. URL: <https://ecoosvita.org.ua>
3. Природно-заповідний фонд України: офіційний веб-портал. URL: <https://pzf.menr.gov.ua>
4. Національна стратегія освіти для сталого розвитку. URL: <https://nus.org.ua/articles/osvita-dlya-stalogo-rozvytku>
5. Електронний атлас «Флора України». URL: <https://ukrflora.org.ua>
6. База даних IUCN Red List (Міжнародний союз охорони природи). URL: <https://www.iucnredlist.org>
7. Освітній портал «Екологічна абетка для вчителя». URL: <https://environment-edu.org.ua>
8. Віртуальна бібліотека ЮНЕСКО з освіти для сталого розвитку. URL: <https://unesdoc.unesco.org>
9. Інформаційний ресурс WWF Україна. URL: <https://wwf.ua>

Назва навчальної дисципліни: Сучасні підходи до залучення учнів у науково-дослідницьку діяльність з біології, екології та здоров'я

Цільовий компонент: Розкрити особливості організації та практичної реалізації етапів науково-дослідницької роботи з учнями. Проаналізувати особливості впровадження актуальних наукових напрямків з біології, основ здоров'я та екології в дослідницьку діяльність школярів. Окреслити значення науково-дослідницької діяльності учнів не лише для поглиблення теоретичної і науково-практичної підготовки, а у для створення умов реалізації творчих здібностей школярів, формування активної конкурентноздатної особистості.

Змістовий компонент: Методичні засади організації науково-дослідницької роботи з учнями. Правила вибору теми, мети, об'єкта та предмета дослідження. Особливості постановки завдань дослідження та побудови плану роботи. Специфіка вибору матеріалів і методів дослідження. Особливості інтерпретації результатів дослідження та їх статистична обробка та презентація. Апробація результатів дослідження на семінарах, конференціях, творчих конкурсах.

Процесуальний компонент: форми: інституційна (очна денна, заочна, дистанційна, змішана), дуальна. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних та лабораторних занять, тренінгів, конференцій з обміну досвідом, «круглих столів», консультацій, дистанційних консультацій, самостійної роботи.

методи: проблемного викладу, наочно-демонстративні, експериментальні, статистичні, створення ситуації успіху у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід, інтерактивні;

засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в галузі природничої освіти.

Результативний компонент: Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета біології; здатність застосовувати набуті знання з біології, основ здоров'я та екології, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.

ПК 3. Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології, основ здоров'я та екології, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності та корекції освітнього процесу на основі вивчення психолого-педагогічних особливостей формування в учнів ключових та предметних компетентностей.

ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5. Здатність до організації взаємодії з різними суб'єктами з метою ефективної організації освітнього процесу та забезпечення права на освіту здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Список рекомендованої літератури:

1. Бабкова О.О. Проектування уроку біології за сценарієм дослідницького навчання в умовах очної, дистанційної і змішаної освіти. *Молодь і ринок. Щомісячний науково-педагогічний журнал*. Дрогобич, 2020. № 5 (184). С. 62-66.
2. Комарова О. В. Дослідна робота з біології. *Практичний курс: методичні інструкції до проведення практичних занять з дисципліни «Дослідна робота з біології»*. Кривий Ріг: КДПУ, 2017. 25 с.
3. Колач О.В., Жирська Г.Я. Розвиток критичного мислення учнів у процесі вивчення біології в основній школі. *Шлях у науку: перші кроки: Матеріали всеукраїнської конференції (27 травня 2020 р., м.Тернопіль)*. Тернопіль : Вектор, 2020. с. 232 – 235.
4. Мехед О. Б., Мехед Д. Б. Використання технологій STEM/STEAM-освіти з метою популяризації наукової діяльності серед здобувачів освіти. *Інноваційні практики наукової освіти: матеріали II Всеукраїнської науковопрактичної конференції (Київ, 15–19 грудня 2022 року)*. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2022. С. 658–664.

5. Chystiakova, I.A., Ivani, O.M., Mekhed, O.B., Nosko, Y.M., Khrapatyi, S. PhD Training Under Martial Law in Ukraine *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 2022, 22(15), pp. 151–163.

Інформаційні ресурси

1. Науково-дослідна робота студентів як чинник удосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя URL: <http://surl.li/tqgqo>
2. Методичні рекомендації «Формування критичного мислення учнів у процесі навчання» URL: <http://surl.li/tqgqw>
3. Хетті Дж. Видиме навчання URL: <http://surl.li/tqgrg>
4. Вимоги до дослідницьких робіт URL: <http://surl.li/dhmwo>
5. Основні вимоги до учнівських робіт URL: <http://surl.li/ndmsf>

Назва навчальної дисципліни: Формування культури здоров'я підрастаючого покоління через освіту.

Цільовий компонент: набуття цілісного уявлення про принципи здоров'язберігаючого супроводу освіти та розвитку дітей та про фактори, що впливають на стан здоров'я суб'єктів освіти; формування готовності використовувати прийоми здоров'язбережувальної діяльності у взаємодії з дітьми та підлітками, вміння формувати адекватне середовище в освітніх установах різного типу та виду, забезпечення кваліфікаційної компетентності фахівців у збереженні та зміцненні здоров'я дітей; сприяти світоглядному переосмисленню пріоритетності даного напрямку.

Змістовий компонент: Різноманітність технологій навчання у сучасному освітньому просторі. Поняття про здоров'язбережувальні освітні технології. Практика здоров'язбережувальної діяльності у сучасній шкільній освіті. «Професійне вигорання». Технології збереження професійного здоров'я.

Процесуальний компонент: лекції, що проводяться з використанням наочності – застосуванням презентацій, відеоматеріалів; обговорення, бесіда, дискусія, аналіз; практичні заняття, що передбачають моделювання конкретних педагогічних ситуацій, вивчення педагогічних умов застосування здоров'язбережувальних освітніх технологій, набуття практичних навичок роботи; інтерактивні методи: мозковий штурм, робота у групах; аналіз конкретних ситуацій, розробка презентацій, реферативна робота; проведення тренінгів, конференцій з обміну досвідом, «круглих столів», консультацій, дистанційних консультацій, самостійної роботи.

Результативний компонент: Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета біології; здатність застосовувати набуті знання з біології, основ здоров'я та екології, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.

ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Список рекомендованої літератури:

1. Бережна Т. Моделювання здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу: обґрунтування структури і критеріїв. *Рідна школа*. Київ, 2016. № 1. С. 37-42.

2. Бережна Т. Формування здоров'язбережувального освітнього середовища: обґрунтування стратегії. *Рідна школа*. Київ, 2017. № 9/10. С. 96-99.
3. Єжова О. До питання трактування понять педагогіки здоров'я. *Рідна школа*. Київ, 2017. № 1/2. С. 23-26.
4. Каленіченко Л. Г. Здоров'язбережувальні технології в практиці викладання різних навчальних дисциплін. *Основи здоров'я*. 2017. № 6. С. 20-25.
5. Кременчуцька С. Здоров'язбережувальні та здоров'яформувальні технології: упровадження в навчально-виховний процес. *Директор школи*. Київ, 2017. № 21/22. С. 64-73.
6. Кумпан І. Здоров'язбережувальні технології в сучасній школі. *Завуч*. 2017. № 22. С. 27-30.
7. Різник Л. Організація здоров'яспрямованої діяльності закладу освіти. *Рідна шк.* Київ, 2018. № 3/4. С. 41-44.
8. Сучасні здоров'язбережувальні технології : монографія / за загальною редакцією проф. Ю.Д. Бойчука. Харків : Оригінал, 2018. 724 с.

Інформаційні ресурси

1. Бардак С.А. Використання здоров'язберігаючих технологій на уроках української мови та літератури з метою збереження здоров'я учнів як найвищої соціальної цінності. Освітній проект «На Урок». 2015. URL: <http://surl.li/rwdck>
2. Бережна Т.І. Здоров'язбережувальні педагогічні технології – важлива складова здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу. *Психолого-педагогічні науки*. Київ, 2014. № 2. С. 35-39. URL: <http://surl.li/tpqgi>
3. Бондаренко С.С. Впровадження інноваційних здоров'язбережувальних технологій в практику роботи сучасного ЗДО. Освітній проект «На Урок». 2021. URL: <http://surl.li/rqkjd>
4. Волкова І.В. Поняття «здоров'язберігаючі технології» та їх класифікації. Харків: ХОНМІБО. 2017. URL: <http://surl.li/tpqgp>
5. Гуріненко Н.О., Рибалка О.Я. Освітні здоров'язберігаючі технології – шлях до збереження здоров'я школярів. Полтава: ПДПУ ім. В.Г.Короленка, 2018. URL: <http://surl.li/tpqgv>
6. Дяченко-Богун М. Основні компоненти здоров'язбережувальних технологій в освітньому середовищі вищого педагогічного навчального закладу. *Витоки педагогічної майстерності*. 2015. Випуск 16. С. 64-70. URL: <http://surl.li/tpqhb>
7. Кобзіста М.В. Впровадження здоров'язберегаючих технологій на уроках природничого циклу. Освітній проект «На Урок». 2022. URL: <http://surl.li/tpqhg>
8. Синюк І.В. Здоров'язбережувальні освітні технології. Блог вчителів мистецтва ART-CLASS. 2018. URL: https://art-klas.blogspot.com/p/blog-page_64.html
9. Сучасні здоров'язбережувальні технології : монографія / за загальною редакцією проф. Ю.Д. Бойчука. Харків : Оригінал, 2018. 724 с. URL: <http://surl.li/ddsey>
10. Фіголь Н.П. Здоров'язбережувальні освітні технології у початковій школі. Освітній проект «На Урок». 2021. URL: <http://surl.li/jzexb>

Назва навчальної дисципліни: **Психолого-педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі закладів загальної середньої освіти.**

Цільовий компонент: Розкрити сучасні підходи і технології формування здоров'язберігаючих компетентностей при навчанні біології, основам здоров'я та екології. Формувати у слухачів підвищення кваліфікації цілісне уявлення про головні завдання інклюзивної освіти, ознайомлення зі способами та прийомами організації інклюзивної освіти в навчальних закладах; сприяти формуванню навички диференційованого навчання та

оцінювання в умовах інклюзії; організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

Змістовий компонент: Державотворчі документи в галузі загальної середньої освіти. Рівні модернізації загальної середньої освіти (природничі науки). Сучасні підходи до реалізації концептуальних положень формування здоров'язберігаючих компетентностей при навчанні біології, основам здоров'я та екології: діяльнісний; компетентнісний; особистісно орієнтований; інтегрований. Шляхи реалізації сучасних підходів в освітніх галузях чинних освітніх програм із формування здоров'язберігаючих компетентностей.

Процесуальний компонент: форми: інституційна (очна денна, заочна, дистанційна, дуальна. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись; Проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, тренінгів, конференцій з обміну досвідом, «круглих столів», консультацій, дистанційних консультацій, самостійної роботи.

методи: проблемного викладу, створення ситуації успіху у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід, інтерактивні; засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в галузі природничої освіти.

Результативний компонент: Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета біології; здатність застосовувати набуті знання з біології, основ здоров'я та екології, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.

ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5. Здатність до організації взаємодії з різними суб'єктами з метою ефективної організації освітнього процесу та забезпечення права на освіту здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Список рекомендованої літератури:

1. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі: навчальний курс та науково-методичний посібник / Сак Т. В. Київ: СПД-ФО Парашин І. С., 2011. 101 с.
2. Інклюзивна освіта. URL: <http://ispukr.org.ua/?pageid=331#.YayiZJHP1PY>
3. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: Агенство Україна, 2019. URL: <http://surl.li/froo>
4. Інклюзивне навчання у школі: кроки до успішного початку. URL: <http://surl.li/acqlo>
5. Кавун Ю. Інклюзивна освіта. Завуч. 2008. № 19 – 20. С. 43 – 51.
6. Колупаєва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально- методичний посібник. Київ, 2007. 128 с.
7. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Інклюзивна освіта: від основ до практики: Монографія. Київ: ТОВ «АТОПОЛ», 2016. 152 с. (Серія «Інклюзивна освіта»).
8. Слободянюк Н. Г., Софій Н. З., Найда Ю. М. Пристосування шкільних приміщень до потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально- методичний посібник. Київ, 2007. 128 с.
9. Нагорна О. Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами : навчально-методичний посібник. Київ, 2013. 140 с.

Список рекомендованої літератури (нормативні документи) :

1. Закон України «Про освіту». Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <http://surl.li/cieav>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <http://surl.li/babfj>
3. Закон України “Про вищу освіту”. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України URL: <http://surl.li/fnlcp>
4. Методичні рекомендації для професійного розвитку науково-педагогічних працівників, затверджені Наказом МОН України № 1504 від 04.12.2020 р. URL: <http://surl.li/tjhaw>
5. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800. URL: <http://surl.li/osjo>
6. Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) URL: <http://surl.li/gaqyj>
7. Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 URL: <http://surl.li/tjhbe>
8. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <http://surl.li/tqhci>
9. Типова освітня програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти, затверджена Наказом МОН України №36 від 15.01.2018 р. URL: <http://surl.li/adkor>
10. Типові програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників, затверджені Наказом МОН України №457 від 23.04.2021 р. URL: <http://surl.li/tqhdy>